

สถานภาพและการกระจายของชนิดพืชถิ่นเดียว หายาก หรือใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

Status and Distribution of Endemic, Rare and Endangered Plant in

Chiang Dao Wildlife Sanctuary, Chiang Mai

ตรีภพ ทิพย์ศักดิ์¹

กันย์ จำนงค์ภักดี²

ปราโมทย์ จงกลวานิชสุข²

Treepop Tippayasak

Gun Chamnongpakdee

Pramote Jongkolwanichasuk

Abstract

The survey of status and distribution of endemic, rare or endangered plants in Chiang Dao Wildlife Sanctuary, Chiang Mai was conducted from January 2004 – September 2006 using line transect method. The line transect was approximately 25 kilometers long, from the elevation 1,600 m. to the summit of Doi Chiang Dao. The total of 229 plant specimens were collected. One hundred and eighty seven species with in 178 genera and 71 families were found. The most abundant families are Asteraceae, Gesneriaceae, Acanthaceae and Orchidaceae, respectively. There are 30 endemic species, 31 rare species, 23 vulnerable species and 4 endangered species. Several families can not be identified in to species especially in Begoniaceae, Gesneriaceae and Zingiberaceae which probably are new to Doi Chiang Dao. Some species which have been recorded in Doi Chiang Dao but were found in this study.

Key words: Chiang Dao Wildlife Sanctuary, endemic, rare, endangered

บทคัดย่อ

การสำรวจสถานภาพ และการกระจายของชนิดพืชถิ่นเดียว หายาก หรือใกล้สูญพันธุ์ ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ในระหว่าง เดือนมกราคม 2547– กันยายน 2549 โดยการสำรวจ และเก็บตัวอย่างตามเส้นทางสำรวจบนดอยเชียงดาวระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตร ตั้งแต่ระดับความสูง 1,600 เมตรขึ้นไป เพื่อให้ครอบคลุมระบบนิเวศกึ่งอัลไพน์มากที่สุด สามารถเก็บตัวอย่างพืชได้ 229 ตัวอย่าง จากการศึกษามีสามารถจำแนกพืชในระดับชนิดได้ 187 ชนิด ในระดับสกุล 178 สกุล และระดับวงศ์ 71 วงศ์ ไม่สามารถจำแนกได้ 42 ตัวอย่าง โดยพบพืชในวงศ์ Asteraceae มากที่สุด รองลงมาวงศ์ Gesneriaceae,

¹ นักวิชาการป่าไม้ 8ว กองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

² นักวิชาการป่าไม้ 6ว กองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช



Acanthaceae และ Orchidaceae ตามลำดับ จากการตรวจสอบสถานภาพพืช พบว่าเป็นพืชถิ่นเดียว 30 ชนิด พืชหายาก 31 ชนิด พืชมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ 23 ชนิด พืชใกล้สูญพันธุ์ 4 ชนิด พืชหลายชนิดไม่สามารถตรวจสอบชื่อวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้องได้ เนื่องจากไม่พบตัวอย่างอ้างอิงเปรียบเทียบได้ เช่น พืชในวงศ์ Begoniaceae, Gesneriaceae และ Zingiberaceae เป็นต้น ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นพืชที่ยังไม่มีการสำรวจพบบนดอยเชียงดาวมาก่อน และพืชบางชนิดจากการตรวจสอบเอกสาร มีรายงานว่าพบบนดอยเชียงดาว แต่จากการสำรวจยังไม่พบพืชชนิดนี้เลย คาดว่าอาจสูญพันธุ์ไปแล้วจากดอยเชียงดาว เช่น รองเท้านารีเชียงดาว เป็นต้น

คำสำคัญ : เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว พืชถิ่นเดียว พืชหายาก พืชใกล้สูญพันธุ์